

Sosnowiec, dnia 4 03.2021 r.

wpłynęło 08.03.2021

L.dz. zał.

PREZYDENT

ARKADIUSZ CHECIŃSKI

08032

Szanowny Pan
Wojciech Kulawiak
Przewodniczący
Komisji Bezpieczeństwa
i Porządku Publicznego
Rady Miejskiej w Sosnowcu

Wzrosty Pani Przewodniczący

W związku z posiedzeniem Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Sosnowcu zaplanowanym na 10.03.2021 r., Wydział Polityki Społecznej w załączeniu przekazuje materiały dotyczące punktu nr 2 posiedzenia:

„Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w czasie trwania epidemii”.

Z poważaniem,

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Zewnętrznych i Polityki Społecznej

Anna Jedynak

GLÓWNY SPECJALISTA

Dymek
mgr Damian Dymek

Załączniki:

pismo przewodnie wraz z materiałem przygotowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu;
materiały przygotowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Sosnowcu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. 3 Maja 33, 41-200 Sosnowiec

Dział Pomocy Środowiskowej
tel. 32 296 22 30, fax 32 296 22 14
dps@mopssosnowiec.pl

Sosnowiec, dn. 22.02.2021 r.

DPŚ.070.2.3.2021

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ
WPŁYNĘŁO

Dnia 2021 -02- 22

L.dz. _____ zał. _____

Podpis _____

*P.K.
22.01.2021
Jury*

Szanowny Pan

Wojciech Kulawiak

Przewodniczący

Komisji Bezpieczeństwa

i Porządku Publicznego

Rady Miejskiej w Sosnowcu

Dotyczy: materiału na Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego RM (10.03.2021 r.)

W załączeniu przekazuję materiał na Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego RM (posiedzenie Komisji: 10.03.2021 r.) nt. „Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w czasie epidemii”.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
[Signature]
mgr Monika Holewa

Załączniki:

1. Materiał na Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego RM (10.03.2021 r.) „Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w czasie epidemii”

Do wiadomości:

a/a

Pracownicy socjalni zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie realizują swoje zadania na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od marca 2016 r. pracownicy socjalni wspólnie z sosnowieckimi policjantami realizują projekt partnerski pt. „Schronienie na lata to dom mama, tata” - patrol przyjazny dziecku. Projekt skierowany jest do rodzin z dziećmi, w których występuje podejrzenie przemocy, nadużywania alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych. Bezpośredni adresatami projektu są dzieci i ich rodzice/prawni opiekunowie, a pośrednimi – instytucje podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz mieszkańcy Sosnowca. Głównym celem projektu jest zapewnienie bezpieczeństwa oraz pomocy dzieciom i osobom dotkniętym przemocą poprzez powołanie i wdrożenie systemu dwuosobowych „patrolu przyjaznych dziecku”, składających się z pracownika MOPS i funkcjonariusza Policji. Patrol dyżurował trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowo – wieczornych (od 16:00 do 22:00) w miesiącu styczniu i lutym 2020 r. W okresie od marca do czerwca 2020 r. realizacja zadań patrolu została zawieszona z uwagi na SARS-CoV-2. Od lipca do grudnia 2020 r. patrol odbywał się jeden raz w tygodniu. Łącznie w 2020 r. patrol odbył się 52 razy, a pracownicy socjalni pełnili całotygodniowe dyżury telefoniczne przez 38 tygodni.

Patrole odwiedzały rodziny tam, gdzie było zagrożone bezpieczeństwo i życie dziecka/dzieci, np. spowodowane nadużywaniem alkoholu przez opiekunów. Informacje o projekcie „Schronienie na lata to dom mama tata” - patrol przyjazny dziecku docierały do mieszkańców Sosnowca różnymi sposobami, m.in. podczas wystąpień telewizyjnych, audycji radiowych.

W ramach projektu w okresie od stycznia do grudnia 2020 r.:

- a) do monitoringu zostało zgłoszonych 170 rodzin (w których było 328 dzieci), w tym:
 - w 111 rodzinach było podejrzenie nadużywania alkoholu,
 - w 16 rodzinach było podejrzenie występowania narkotyków, dopalaczy,
 - w 38 rodzinach było podejrzenie występowania przemocy,
 - w 58 rodzinach było podejrzenie zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych,
 - w 52 rodzinach było podejrzenie występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych,
 - w 22 rodzinach podano inne przyczyny np.: niepełnosprawność, demoralizacja, nierealizowanie obowiązku szkolnego, awantury, kradzieże nieletnich, próby samobójcze,
- b) patrol zabezpieczył 3 dzieci – 2 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny; 1 dziecko do rodziny zastępczej.
- c) skierowano 4 pisma do Sądu Rejonowego w Sosnowcu IV Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W 2020 r. pracownicy socjalni z uwagi na covid-19 nie realizowali akcji ani projektów socjalnych dla mieszkańców Sosnowca.

Jedną z przesłanek zaoferowania wsparcia z katalogu usług pomocy społecznej jest przemoc w rodzinie. Ośrodek obok świadczeń udzielanych rodzinom dotkniętym przemocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Prowadzi obsługę

organizacyjno-techniczną Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego pracach aktywnie uczestniczą pracownicy Ośrodka.

W 2020 r. cały teren miasta Sosnowca obsługiwało czterech pracowników socjalnych (koordynatorów grup roboczych) oraz jedna osoba obsługująca administracyjnie pracę zespołu.

Głównym narzędziem pracy zespołu jest Niebieska Karta sporządzana na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”*. W przypadku sporządzenia formularza „Niebieska Karta – A” Zespół Interdyscyplinarny może powoływać grupy robocze. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni pracują z każdym członkiem rodziny osobno, co oznacza, że praca ich jest bardziej czasochłonna, skomplikowana i wymagająca. Na bieżąco prowadzą wszelkiego rodzaju poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m.in.:

- diagnozują sytuację oraz potrzeby osoby i rodziny,
- tworzą plany bezpieczeństwa dla osób doznających przemocy,
- udzielają informacji o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej i pedagogicznej,
- informują o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy - instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
- prowadzą rozmowy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy,
- kierują osoby podejrzaną o stosowanie przemocy na zajęcia korekcyjno-edukacyjne.

W momencie pojawienia się dysfunkcji w funkcjonowaniu rodziny instytucje i służby działające w obszarze wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz szeregu określonych działań. Dzięki pracy metodami interdyscyplinarnymi na terenie Sosnowca stworzyła się platforma współpracy między instytucjami oraz buduje się społeczne zaufanie do kompetencji instytucji pomagających. Rodzina nie trafia do anonimowej instytucji lecz pod opiekę ludzi, którzy potrafią zapewnić jej pomoc.

Grupy robocze odbywały się zgodnie z instrukcją dotyczącą sposobu organizacji Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz dla pracowników socjalnych do pracy z rodzinami, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze w związku z epidemią wirusa SARS-Co V-2 przekazaną przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach (nr PSI.6334.27.2020 z dnia 28 marca 2020 r.).

Grupy robocze były realizowane zdalnie (telefony, e-maile) oraz tradycyjnie w siedzibie Zespołu. Pomieszczenia zostały przystosowane do pracy w warunkach epidemiologicznych. Pracownicy socjalni zostali wyposażeni w niezbędne środki ochrony osobistej tj. maseczki, rękawiczki czy kombinezony ochronne.

Po pierwszym lockdownie wprowadzonym w marcu 2020 r. nie zaobserwowano znaczącego wzrostu zgłaszanych przypadków dotyczących przemocy w rodzinie, ale tendencja pojawiła się po drugiej fali epidemii i trawa do chwili obecnej. Wzrosła także liczba interwencji dotyczących dzieci (nieprawidłowo sprawowana opieka, podejrzenie stosowania przemocy itp.). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z powyższym postanowił zrealizować kampanię społeczną pod nazwą „**Nie widzę, nie słyszę – nie mówię**”, której głównym celem jest profilaktyka i edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Poprzez kampanię chcemy zwiększyć wiedzę i świadomości społeczną na temat przemocy w rodzinie oraz pogłębić wiedzę specjalistów pracujących z rodzinami, które są zagrożone wystąpieniem przemocy. Bezpośrednimi adresatami kampanii będą mieszkańcy Sosnowca oraz województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem osób doznających przemocy. Pośrednimi odbiorcami przekazu prasowego, radiowego będą internauci – użytkownicy internetu, zwłaszcza mediów społecznościowych typu Facebook, Twitter, itp.

Tabela 1. Działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2020 r.

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia/pomocy		361
Liczba prowadzonych procedur „Niebieska Karta”		204
Liczba rodzin prowadzonych rodzin poza procedurą		144
Liczba rodzin w pracy socjalnej (bez formularza A)		13
Liczba powołanych grup roboczych		139
Liczba posiedzeń grup roboczych		1300
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-A”		283
w tym przez przedstawiciela:	Policji	250
	MOPS	22
	Oświaty	9
	Ochrony Zdrowia	1
	Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C”		161
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-D”		113
Liczba zgłoszeń do Sądu/Prokuratury		61
Liczba spotkań zespołu Interdyscyplinarnego		4
Liczba spotkań podzespołu		13
Liczba zarejestrowanych pism		2170

Źródło: Dane MZIPPwR – opracowanie własne DPS

Łącznie w 2020 r. pracownicy socjalni udzielili pomocy i wsparcia 361 rodzinom, w których występuje/występowała przemoc lub podejrzenie występowania przemocy. Zostało sporządzonych 283 formularzy „Niebieska Karta”, z czego wszczęto 139 procedur. Z poprzednich lat do dalszej realizacji przeszło

65 procedur. Pracownicy socjalni wzięli udział w 1 300 posiedzeniach grup roboczych, a 157 rodzin zostało objętych pomocą poza procedurą „Niebieskiej Karty”.

Przygotował:

Specjalista

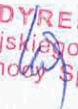
mgr Emilia Patrańska

Sprawdził:

Kierownik
Działu Pomocy Środowiskowej

mgr Małgorzata Łucko

Zatwierdził:

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej

mgr Monika Hoława

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w okresie pandemii koronawirusa

Oferta Ośrodka Interwencji Kryzysowej skierowana jest do osób, które przeżyły zdarzenia zakłócające dotychczasowy sposób życia, tych których sytuacje trudne przerastają, bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy sytuację materialną.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej swoją działalność prowadzi w placówkach mieszczących się przy ulicy Szymanowskiego 5a i Kraszewskiego 21, gdzie realizuje zadania statutowe przez udzielanie następujących form pomocy:

- prowadzenie interwencji kryzysowej telefonicznej, ambulatoryjnej i środowiskowej,
- zapobieganie marginalizacji społecznej przez przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej;
- zapewnienie schronienia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, wymagającym pomocy w formie czasowego pobytu poza dotychczasowym miejscem zamieszkania – 4 miejsca całodobowe okresowego pobytu,
- zapewnienie schronienia ofiarom przemocy, wymagającym pomocy w formie czasowego pobytu poza dotychczasowym miejscem zamieszkania – 38 miejsc całodobowego okresowego pobytu,
- udzielanie konsultacji i porad psychologicznych oraz psychoedukacja,
- udzielanie porad prawnych,
- udział specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w grupach roboczych powołanych w zakresie zaistniałej przemocy w rodzinie zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pomoc kierowana jest w szczególności do:

1. ofiar przemocy,
2. ofiar katastrof i ich rodzin (ten zakres reguluje Procedura SPO/WPS/06/01 Wsparcie i pomoc psychologiczna w wypadkach masowych i katastrofach wpisana w Plan Reagowania Kryzysowego dla Miasta Sosnowca),
3. osób przeżywających utratę kogoś bliskiego lub żyjących w zagrożeniu jego odejściem,
4. osób po próbach samobójczych i ich rodzin,
5. osób przeżywających gwałtowną, niekorzystną zmianę w życiu (utratę pracy, zdradę współmałżonka, zagrożenie ciężką chorobą itp.)
6. osób przeżywających trudności małżeńskie lub partnerskie,
7. rodziców, którzy mają problemy wychowawcze z dziećmi,

8. osób w starszym wieku, przeżywających kryzys związany ze zmianą sytuacji życiowej,
9. osób przeciążonych psychicznie, obarczonych następstwami wielu trudnych zdarzeń,
10. ofiar handlu ludźmi.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Sosnowcu zajmuje się pomocą dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Misją Ośrodka jest prowadzenie interdyscyplinarnych działań w zakresie interwencji kryzysowej, podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu wywołanym doświadczaniem przemocy w rodzinie, zmierzających do stabilizacji, zapewnienia bezpieczeństwa, powrotu do równowagi psychicznej oraz prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Celem Ośrodka jest wsparcie w ramach interwencji kryzysowej osób, rodzin doświadczających przemocy (ambulatoryjne, telefoniczne, środowiskowe). Zapewnienie im natychmiastowego schronienia w ramach interwencji kryzysowej, udzielenie pomocy psychologicznej, wsparcia oraz pomocy prawnej dla osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie.

Udzielanie pomocy z zakresu interwencji kryzysowej wiąże się z gotowością do udzielenia natychmiastowej pomocy. Prowadzone są całodobowe dyżury interwencyjne. Pomoc jest bezpłatna i niezależna od innych kryteriów pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka postrzegają przemoc jako specyficzny rodzaj kryzysu, uniemożliwiający prawidłowe funkcjonowanie społeczne.

Prowadzenie poradnictwa oraz interwencji w Ośrodku w okresie pandemii odbywa się telefonicznie. W trakcie zgłoszenia po wysłuchaniu i sprecyzowaniu problemu zostaje przedstawiona oferta Ośrodka i ustalenie terminu telefonicznego spotkania interwencyjnego. Przyjmowanie interwencji w Ośrodku polega na zgłoszeniu problemu przez klienta, przeprowadzeniu z nim wywiadu, zebraniu niezbędnych danych o rodzinie i osobie doświadczającej przemocy, sprecyzowaniu problemu, przedstawieniu oferty pomocowej oraz ustalenie dalszego planu pomocy w postaci telewsparcia zmierzającego do stabilizacji sytuacji kryzysowej wywołanej przemocą. Ale przede wszystkim zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i możliwości odreagowania. Motywowanie do zmiany swojej sytuacji oraz informowanie o możliwościach i sposobach wyjścia z kryzysu. Edukacja z zakresu przemocy, pozbycie się poczucia winy, podjęcie czynności prawnych zmierzających do ukarania sprawcy przemocy.

Poza telefonicznym wsparciem udzielane są nadal porady prawne (także w formie telefonicznej) oraz schronienie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej stosuje się do obostrzeń sanitarnych dlatego też wprowadzono zmiany co do sposobu świadczonej pomocy z kontaktu osobistego na kontakt telefoniczny.

Schronienie udzielane jest osobom po wcześniejszym odbyciu 10 – dniowej kwarantanny w wyznaczonym do tego miejscu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Sosnowcu przy ul. Szymanowskiego 5a. Rodzinom zapewnia się osobne pokoje, by nie narażać ich na kontakt między sobą. W placówce przestrzegane jest noszenie maseczek oraz zachowywanie odpowiedniego dystansu pomiędzy mieszkańcami i pracownikami. Stosowane są środki do dezynfekcji rąk (przy wejściu zamontowano automatyczny dozownik płynu dezynfekującego), powierzchni i pomieszczeń (ozonator, dezynfekcja jonami srebra).

Od dnia 13.03.2020r. pomoc ta udzielana jest przy użyciu zdalnych środków komunikacji – telefonicznie, mailowo, komunikator Skype.

1. Pomoc w formie interwencji kryzysowej, pomoc psychologiczna tel. 32 298 93 87, kom. 502 581 997, ul. Szymanowskiego 5a; oiksosnowiec@wp.pl; komunikator Skype: Ośrodek Interwencji Kryzysowej OIK Sosnowiec
2. Pomoc w formie interwencji kryzysowej, pomoc psychologiczna tel. 32 298 00 49, ul. Kraszewskiego 21; oiksosnowiec@wp.pl
3. Poradnictwo prawne po wcześniejszym telefonicznym umówieniu, prawnik dzwoni do klientki/klienta.

W okresie od 13.03.2020r. do 28.02.2021r. w Ośrodku przeprowadzono telefoniczne rozmowy interwencyjne związane z doznawaną przemocą z 54 osobami.

Pomoc udzielana jest również w formie poradnictwa telefonicznego. W okresie od 13.03.2020r. do 28.02.2021r. Pracownicy Ośrodka przyjęli 100 telefonów dotyczących sytuacji kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie.

Poza telefonicznym wsparciem udzielane są nadal porady prawne (także w formie telefonicznej). W okresie od 13.03.2020r. do 28.02.2021r. z poradnictwa prawnego skorzystało 189 osób.

W okresie od 13.03.2020r. do 28.02.2021r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej z powodu przemocy przebywało:

- 40 osób – 19 kobiet , 21 dzieci

Z mieszkańcami spotykamy się bezpośrednio na terenie Ośrodka. Kontaktujemy się w ich imieniu z innymi instytucjami, pomagamy załatwiać sprawy urzędowe (e-mail). Rozmawiamy na temat ograniczenia wyjść i wypisów poza placówkę, higienie, przypominamy o korzystaniu z dostępnych do dezynfekcji płynów odkażających.

KIEROWNIK
OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ
w Sosnowcu

mgr Anna Leszczyńska